

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič 2. Din., do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst 3. Din., večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

PODRUŽNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8. — — — CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 1.80.
NOVO MESTO, Ljubljanska c., tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

TUDI DRUŠTVO NARODOV MORA ŠTEDITI

Ostra kritika v proračunski komisiji — Uradniki so bolj plačani kot ministri — Vse nepotrebne komisije naj se razpuste

Zeneva, 15. septembra. V proračunski komisiji Društva narodov se je razvila včeraj popoldne živahna razprava o gospodarstvu pri Društvu narodov, pri čemer so govorniki poudarjali, da mora v dobi splošne gospodarske krize tudi Društvo narodov štediti in primerno znižati svoje izdatke.

Zastopnik Norveške Hambro je v svojem govoru poudarjal, da se pri Društvu narodov naravnost razsipava. Temu je treba napraviti konec. Društvo narodov mora v bližnji bodočnosti posvetiti vse svoje delo samo dvema problemoma, to je razorožitvi in rešitvi

gospodarske krize. Vse drugo je sporedne važnosti. Zato se morajo tudi vsi drugi izdatki sorazmerno reducirati. Zastopnik Japonske je imel zelo oster govor proti razsipnosti pri Društvu narodov ter je naglasil, da postaja Društvo narodov vedno bolj zgolj evropska zadeva in izvenevropske države niso voljne financirati take ustanove. Evropa naj sama skrbi za svoje potrebe. V svojem nadaljnjem govoru je poudarjal, da bi moralo iti Društvo narodov z dobrim vzgledom naprej. Namesto tega pa imajo baš uradniki Društva narodov najvišje plače. Nobena

država ne plačuje svojih ministrov tako dobro kakor Društvo narodov svoje uradnike. Izdatki za uradništvo se morajo na vsak način primerno reducirati, obenem pa je treba omejiti tudi razne komisije, ki so ne samo skoro nešteti, marveč deloma tudi docela nepotrebne.

Tudi zastopnik Belgije se je zavzel za to, da se ustavi vsa dela, ki niso nujno in neobhodno potrebna in razpuste vse komisije, ki ne razpravljajo o zares aktualnih problemih.

Razprava se bo danes nadaljevala.

Nov moratorij?

Ameriški finančniki predlagajo podaljšanje moratorija za vojne dolgeve za najmanj 4 do 5 let

Washington, 15. septembra. Kakor zatrjujejo v dobro poučenih krogih, se vrše med ameriški finančniki in velebankirji posvetovanja, ki gredo za tem, da b se od Hooverja predlagani enoletni moratorij za vojne dolgeve podaljšal za dobo štirih do petih let. Ameriški finančniki so prišli do prepričanja, da enoletni moratorij, ki je sedaj v veljavi, še nikakor ne more odstraniti gospodarske negotovosti, ki tlačijo celokupno gospodarsko življenje Amerike in vsega sveta. Pokazalo se je baš na-

sprotno, da se je ta gotovost po proglašitvi enoletnega moratorija le še povečala, ker danes še nihče ne ve, kakšen bo položaj po poteku tega moratorija. Ameriški finančni krogi so se zaradi tega že obrnili na predsednika Hooverja in ga naprosili, naj takoj uvede novo akcijo, s katero bi se moratorij podaljšal najmanj za pet let, kar bi po sodbi ameriških gospodarskih krogov zelo blazilno vplivalo na sedanjo gospodarsko depresijo in omogočilo resnično obnovo gospodarskega življenja.

Šahovski turnir na Bledu

Danes igrajo prekinjene partije — Flohr porazil Spielmanna, Niemcovič pa Bogoljubova

Bled, 15. septembra. Včeraj se je odigralo XVII. kolo mednarodnega šahovskega turnirja. Dr. Vidmar in dr. Aljechin sta remizirala, istotako Colle in Maroczy in tretji par Kostić - dr. Astaloš. Flohr in Spielmann sta prekinila partijo. Kashdan je že drugič porazil Niemcoviča, Stolz pa drugič dr. Tartakowerja. Pirc je igral proti Bogoljubovu in izgubil tudi drugo partijo. Poleg teh normalnih partij je Pirc igral prekinjeno partijo proti Spielmannu in se brez boja udal.

Danes so se igrale prekinjene partije. Flohr je igral proti Spielmannu. Flohr je imel nekoliko boljše pozicijo, poleg tega pa je Spielmann napravil težko napako, ki ga je veljala mat.

Dr. Vidmar igra proti Kashdanu. Vidmar ima sicer kmeta več, toda Kashdan

ima šanse za remis radi raznoharnih lovcev.

Senzacionalno je potekla partija Bogoljubov - Niemcovič. Bogoljubov je imel v središčni kvaliteti več, na koncu je pa napravil težko napako in partijo gladko izgubil.

Partija dr. Tartakower : dr. Aljechin se še igra. Aljechin ima v končnici kmeta več, toda Tartakower ima dobre izgleda na remis. Popoldne se bo igrala tudi partija Bogoljubov in dr. Vidmar in Pirc Bogoljubov.

Stanje točk po današnjem tekmovalju je nastopno: Aljechin 13 in pol (1), Kashdan 10 (1), Niemcovič 9, Spielmann 8 in pol (1), Flohr 8 in pol, Bogoljubov 8 (3), Vidmar 8 (2), Kostić, Maroczy in Stolz 8, dr. Astaloš 7 in pol, Colle 6 in pol, dr. Tartakower 6 (1), Pirc 6 in pol (1).

Dr. Pfrimer se skriva v Mariboru?

Po ugotovitvah avstrijskih oblasti je vodja ponesrečenega heimwehrovskega puča doktor Pfrimer pobegnil v Jugoslavijo in se skriva najbrže pri svojem bratu v Mariboru

Dunaj, 15. septembra. Heimwehrovska revolucija je definitivno likvidirana. V teku včerajšnjega dne so bili aretirani vsi glavni in odgovorni voditelji Heimwehra. Pri izvršenih hišnih preiskavah v prostorih vodstva Heimwehra in na stanovanjih glavnih voditeljev so našli nepobitne dokaze, da se je heimwehrovska puč pripravil že deli časa ter da so bili zapleteni v to akcijo ne samo vsi glavni voditelji Heimwehra s knezom Starhenbergom na čelu, marveč da so vedeli za to tudi mnogi višji uradniki ter tudi nekateri vodilni vojaški krogi. V toku včerajšnjega dne so bile v zvezi s tem izvršene številne aretacije po vsej državi. Med aretiranimi je tudi več monarhističnih voditeljev.

Vodja puča dr. Pfrimer je, kakor so ugotovile oblasti, najbrže pobegnil v Jugoslavijo. Iz Judenburga je krenil z avtomobilom na vzhodno Štajersko, od tam pa proti Gornji Radgoni. Ugotovljeno je, da se je deli časa mudil v gradu grofa Štirzhaka, nazadnje pa so ga videli v Obzarni, od koder je krenil dalje proti Jugoslaviji. Skoščeno se sodi, da se skriva sedaj v Mariboru, kjer ima brata, znanega veletrgovca z vinom. Mariborska policija je bila o tem obveščena.

V soboto ponoči je bil po vsem Štajerskem

in tudi po mnogih krajih drugih avstrijskih dežel plakatiran naslednji Pfrimerjev proglas:

»Avstrijskemu narodu! V najhujši stiski me je domovina zvesto ljudstvo Avstrije pozvalo za najvišjega čuvaja svojih pravic. V polni zvesti svoje velike odgovornosti sledim temu klicu in obljubljam, da bom zastavljal vso svojo moč v prid svojih sorojakov za izgraditev naše države. Kot cilj svoje naloge smatram harmonični razvoj bogatih sil avstrijskega naroda v narodni skupnosti, zgrajeni na stalni podlagi. Najvišja naloga državne oblasti je, ustvariti iz ozemlja, na katerem prebivamo, resnično domovino v naplemenitejšem smislu te besede, ter da jo ščiti na znotraj in na zunan pred vsako nevarnostjo. Ta cilj je Heimatschutz zasledoval od vsega početka. Samo razkrajevalna in nikdar ustvarjalna delavnost strankarstva je povzročila nevarnost popolnega poma našega gospodarstva. Sedajni sistem se je izkazal kot nesposoben za odpono. Sprito nelegitimnosti in nezakonitosti državne ustave in državnega ustroja samega, kar je oblastnikom zaman predloževal in dokazoval, se čuti Heimatschutz prisiljenega preiti k dejanjem, da prepreči popolno poma. Heimatschutz prevzema zato v smislu svojih načel oblast v državi. V zaščito naših stremeljenj pozivam s tem vse domovini zveste bojne organizacije pod orožje. Do od-

ložitve avstrijskega naroda o končni stvari se izda začasen ustavni patent. Na podlagi pravnega neobstoja države in državne ustave odvezujem zvezo vojsko, policijo in orožništvo kakor tudi vse ostale javne uradnike in namestence njihovih službenih pravic, ki so jo podali pod napačnim pravnim pogojem, ter jih zapriganam in obvezujem za novo državno oblast, ki je prevzela vodstvo za vzpostavitev pravnega stanja, s pozivom, naj skrbno zvesto za red in mir ter neoviran razvoj državne in gospodarske delavnosti. — Dr. Walther Pfrimer s. r. c.

Dr. Pfrimer pride v Ljubljano?

Maribor, 15. septembra. Vodja avstrijskega Heimwehra, dr. Pfrimer je včeraj s svojo soprogo Irmo, dvema sinovima in dvema heimwehrovska voditeljema prispel preko Gornje Radgone v Maribor. Vsi so se prijavili pri obmejnem komisariatu kot politični begunci. V Mariboru so se nastanili v hotelu »Merano«, danes pa so odpotovali v Ljubljano.

Iz policijske kronike

REKORDNO ŠTEVILO ARETACIJ.

Ljubljana, 15. septembra. V zadnjih 24 urah je bilo v Ljubljani rekordno število aretacij. Brez racije je policija včeraj in danes aretirala 27 oseb zaradi tepežev, vlomov in tatvin. Včeraj in danes je bilo na policiji prijavljenih nekaj pretepotov na vseh koncih in krajih mesta. Cela serija je bila tudi tatvin. Danes ponoči so se na Marijinem trgu stekli natakariji in študenti, konec bitke je bil ta. da je bilo več oteklih obrazov. epilog je bil na policiji, kjer so razgrajali prejeti zasluženo plačilo. Tudi v Kolodvorski ulici je bil hujši preten, tam je neki moški tako pretepel brezposelnega Frančiška S., ločeno ženo nekega orožniškega podporočnika, da so jo morali prepelati v bolnico. Kier so ugotovili težke telesne poškodbe po vsem telesu in nozoh. Pretepel jo je baie zato, ker ni hotela z njim. Ta junak bo seveda imel opravka na policiji.

V Šiški so se stekli delavci z nekim vjakom zaradi nekega dekleta. bitka je bila zelo vroča in je bilo tudi nekaj krvavih glav. Pretepači so morali danes pred dežurnega uradnika, tia so pa bili povabljeni tudi neki delavci iz Vodmata, ki so prezlobo pogledali v kozarec. Na policiji so zadrževali, da so doma iz krajev, kjer pridelujejo »šmarinico«. Vsi razgrajali in pretepači so bili eksemplarni kaznovani.

STRAH KOLESARJEV PRIJET.

Zadnje čase je bilo v Ljubljani ukrađenih mnogo koles. Policija je sicer poizvedovala na vse strani, na ni mogla izslediti drznega tatu, ki je postal pravi strah kolesarjev. Pretekli teden je na bila na veselemu izored navijlona tvrčke »Centra« odbeliano skoraj popolnoma novo kolo. Ker je bila tatvina izvršena še razmeroma zooda dopolne in so si bilieteri pri izhodu zapomnili neznanca, ki je odšel s kolesom, ie na podlagi njegovega onisa policija davi tatu aretirala na njegovem stanovanju na Kodeljevem. Gre za Josipa J., ki ie bil že večkrat kaznovan. Policija ie ugotovila, da ie kolo —stavil obenem pa da ie tudi on odnel koloz uradniku »Jutrove« urave z Komariu in sluvi pri »Jutru«. Tudi ti dve kolesa ie zastavil. Preiskava se nadaljuje, ker ie J. osumljen, da ie ukradel še več koles. Videli so ga večkrat z tuimi kolesi.

DVA PTICKA BREZ GNEZDA

V nedeljo zvečer ie bilo na Sv. Petra cesti 3 vlomljeno v trgovino Franca Svetela. Vlomilci so odtrgali ključavnico na izloženem oknu, odprli izlozbo in odnesli za približno 800 Din jestvin. Ze pol ure pozneje ie pa stražnik na Marijinem trgu aretirai dva fantiča, ki sta se mu zdeli sumljiva. Res ie pri njima našel v žepih par škatel sardin in razne slaščice. Vlom sta seveda zamakala, pozneje sta pa priznala, da sta res kriva, da pa ie vlomil neki Marijo, ki ga ne poznata. Ta ju ie baje povabil k pojedini. Liker so spili in

Frančiškanski ulici. Policija ie Pavla H. ter Antona M. izročila mladinskemu sodišču.

RAZNE TATVINE.

Dijak Francu Holzu ie 5 dni nekdo iz drvarnice na Rimski cesti 5 odpeljal moško kolo znamke »Styria«, vredno 700 Din. — Trgovcu Josku Pevcu ie na Bregu št. 6 nekdo s kolesa, ki ga ie za hip pustil v veži, ukradel dva para moških in ženskih čevljev, vrednih okrog 300 Din. — Branjevka Frančiška Živic, stanujoča v Zgornji Šiški 151, ie v noči od nedelje na ponedeljek pustila sušiti na vrtno ruto, vredno 600 Din. Neki podjetni uzmovič ji ie ruto odnesel. — Služatelj medicinske fakultete Krsti Rudan ie bila v nedeljo popoldne ukradena iz sobe v akademskem kolegiju aktovka z raznimi listinami, indeksom, knjižico poštne hranilnice itd. Indeks ie vrgel tat pozneje proč, našel ga ie stražnik in ga oddal na univerzi. —

Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!

Kino DVOR
LJUBLJANSKI

Samo še danes
John Gilbert
PREMIERA!

Noči v pustinji

Cene 4.— in 6.— Din
Predstave ob 4., pol 8. in 9. zvečer

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2283.92 — 2290.76, Bruselj 787.80 — 790.16, Curih 1104.15 — 1107.45, Dunaj 795.86 — 798.26, London 275.11 — 275.93, Newyork 56.49.10 — 56.66.10, Pariz 221.93 — 222.59, Praga 167.61 — 168.11, Trst 296.12 — 297.02.

INOZEMSKA BORZE

Curih: Beograd 9.045, Pariz 20.095, London 24.915, New York 512.62, Bruselj 71.31, Milan 26.82, Madrid, 46.25, Amsterdam 206.85, Berlin 120.50, Dunaj 72.08, Sofija 3.7125, Praga 15.18, Bukarešta 3.055.

Pol milijona za izsleditev atentatorjev

Preiskava o atentatu na Madžarskem — Niti vodijo v inozemstvo — Visoka nagrada za izsleditev zločincev

Budimpešta, 15. septembra. Število smrtnih žrtev, ki jih ie zahteval komunistični atentat na orijent - ekspresni vlak pri Bii Torbagy, ie sedaj končnoveliavno ugotovljeno. Pri eksploziji ie bilo ubitih vsega 29 ljudi, 15 hudo ranjenih se v bolnici bori s smrtjo, lažje ranjenih pa ie nad 30 potnikov. Kakor poroča današnji »Pesti Naplo«, se preiskava energično nadaljuje. Policija ie aretirala številne komuniste in nekatere druge osumljence ter pri tem ugotovila, da vodijo niti v inozemstvo. Ugotovljeno ie, da atentata niso zasnovali madžarski državljani, marveč da ie bil načrt za ta atentat izdelan v inozemstvu in da so atentatorji od zunaj dobili eksploziv. Madžarska policija ie o tem obvestila policijske direkcije vseh evropskih držav ter jih naprosila za sodelovanje pri izsleditvi zločincev. V sporazumu z vlado ie direkcija madžarskih državnih železnic razpisala za izsleditev storilcev nagrado v znesku 50.000 pengov. Podrobnosti preiskave čuvajo oblasti zaenkrat še v tajnosti.

Budimpešta, 16. septembra. Č. V teku noči ie bilo aretiranih več komunistov, vendar pa ie aretacije niso pospešile preiskave v zadevi atentata na ekspresni vlak pri Torbagyju. Gre samo za majhne ljudi, o katerih ni verjetno, da bi imeli kake mednarodne zveze kakor so potrebne za tak zločin. Med aretiranimi 15 komunisti so tudi trije elektromehaniki, vendar pa vsi oporekajo krivdo. Dejstvo ie, da jih ie policija aretirala samo na slepo srečo, ker so znani kot pronostrani aktivni komunisti. Tudi preiskava pri drugih komunistih ni doslej dovela do pozitivnega uspeha. Policija ie izvedla preiskavo tudi v električni centrali Talbo pri Torbagyju in v premo-govniku Tata, če niso bila morda tamkaj ukradena eksploziva.

Budimpešta, 15. septembra. Ministrski predsednik Karoly ie imel včeraj nato, čim se ie vrnil v Budimpešto konferenco z notranjim ministrom Kerestiesom in vojnim ministrom Gömbösom, ki vodita preiskavo v zadevi atentata na vlak v Torbagyju. Vojni minister Gömbös ie izjavil novinarjem, da vodi po njegovem mnenju nit zločina do Kopenhagna in Londona. To sklepa iz dejstva, ker ie prišlo 40 minut po atentatu na budimpeštanski kolodvor vprašanje iz Kopenhagna o atentatu, 20 minut kasneje pa enako vprašanje iz Londona. V tem času na vzhodnem kolodvoru sploh še niso vedeli

ničesar drugega, kakor da se ie pripetila katastrofa, iz Kopenhagna in Londona pa so vpraševali za atentat in ne za nesrečo. V tem pogledu bi mogla biti značilna tudi izjava neke budimpeštanske priče, ako ni morda samo produkt fantazije. Neki trafikant v budimpeštanskem delavskem okraju ie namreč izpovedal na policiji, da ie prišla v soboto popoldne, 10 ur pred katastrofo, v njegovo trafiko mlada delavka, ki ie zahtevala liste, v katerih ie opisana katastrofa pri Torbagyju. Trafikant se ie začudil, ker ni imel noben list kakage poročila o tem. Morda gre za psihozo priče, ki se pojavlja običajno pri velikih zločinih in katastrofah. V resnici dobiva policija iz vrst širšega občinstva nešteto prijav, ki pa so večinoma plod prevelike fantazije. Značilna med njimi ie vest, potrjena od več prič, da ie v soboto ob 11. ponoči stal velik potniški avtomobil na cesti medalec od železniškega vialdukta pri Torbagyju, iz katerega so potniki izstopili in se mudili na vialduktu dalje časa.

Silen orkan v Vojvodini

Po strašnem nallivu še debela toča jonska

Beograd, 15. sept. p. V noči od sobote na nedeljo ie razsajalo v južnovzhodnih krajih naše države veliko neurje, ki ie povzročilo v nekaterih krajih katastrofalne posledice. Posebno hudo so prizadete Vojvodina, Bačka in Baranja. Najprej ie zadiljal silen orkan, ki ie razkrival strehe, prevračal kozolce, lomil dreve in podiral oblakov s strahovitim nallivom, ki ie ulice po mestih spremenil v deroče hudournike. Voda ie vdiral v kletne prostore in stanovanja. Med nallivom se ie vsula povrh še toča, ki ie mestoma dosegla velikost golobjih jajc. Padala ie skoro pol ure, tako da ie pokrila zemljo 30 cm debela ledena odeja. Toča ie uničila vse posevke in zlasti hudo opustošila vinograde. Ostalo ni drugega, kot kolje in popolnoma polomljeno trsje. O grozdu ni skoro nobenega sledu več.

Telefonske in brzojavne zveze so skoro povsod prekinjene. Zato podrobnosti o katastrofi še niso znane. Le iz Velike Kikine

— Opustošeni vinogradi — Milišoda

de so prispela že podrobnejša poročila, ki pričajo o strahovitem opustošenju. Vihar ie divjal s hitrostjo 50 m na sekundo. Bil ie tako močan, da ie odnašal cele strehe raz stavbe. Nekemu seljaku ie odneslo konje in voz s ceste ter jih treščilo v globok cestni jarek, kjer sta se oba konja ubila. V selu Miloška ie razdejal vse hiše in gospodarska poslopja. Seljaku Josipu Budišinu ie ubilo vso živino v hlevu. Več ljudi ie bilo hudo ranjenih od ruševin podrtih poslopij, dve osebi pa sta bili ubiti. Škodo cenijo samo v okolici Velike Kikinde na mnogo milijonov. Oblasti so odredile primerne korake, da se škoda oceni in priskoči hudo prizadetemu prebivalstvu na pomoč.

Čitajte ilustrirano revijo
»ŽIVLJENJE IN SVET«

Energični ukrepi proti draginji

Važna anketa o pobijanju draginje — Gospodinje si bodo pomagale same, če ne pojde drugače

Ljubljana, 15. septembra.

Velika udeležba pri anketi, ki jo je večeraj popoldne sklicalo mestno načelstvo v sporazumu z Zvezo gospodinj v mestno dvorano, je dokazala, da so vsi sloji preverjeni, da so tržne cene živin in tudi drugih predmetov še vedno mnogo previsoke, čeprav so cene v primeri a prejšnjimi že zelo padle. Na drugi strani je bila pa anketa tudi dokaz, da se je tega težkega vprašanja lotilo žensko, ki je organizirano v Zvezi gospodinj. Prav gospodinje najtežje občutijo draginjo, ker one nakupujejo, a moški se za cene premalo brigajo. Sama organizacija je nastala iz potrebe, da se sedanemu stanju odpravi in tako zboljšajo življenjske razmere. Ves dosedanj boj proti prehrani ni imel pravega uspeha, ker voditelji boja niso imeli za seboj kompaktno maso konzumentov, namreč gospodinj, ki so neorganizirane plačevale vsako ceno za živila, kakršno sta pač predurjeni in prekupeci zahtevali. Disciplin v tej organizaciji, ki za njo stremi vodstvo Zveze gospodinj, pa mora ozdraviti sedanje razmere, ker je organizacija tako močna, da se lahko posluži uspešne samopomoči.

Bansko upravo je zastopal g. Del Linz. Prisotnih je bilo več občinskih svetnikov, celotni tržni odsek z načelnikom Jenkom, Kmetijsko društvo sta zastopala inž. Lah in Fran Kofol, Osrednje mlekarne g. Pečnik, Sadržarsko in vrtnarsko društvo g. Humek, Zadrugo mesarjev gg. Toni in Zajc, Zadrugo pekov g. Mežmarji, Uradniško menzo g. Tušar, Šolsko kuhinjo kraljevice Marije gđ. Travnova in Ana Vodečeva, OUZD ravnatelj dr. Bohinje, Naroni ženski savez ga. Cirila Stebijeve, Zvezo gospodinj gg. Kroftova in Zilkova, TKD Ateno ga. Potokarjeva in Bahovečeva, Kolo jugoslovenskih sester ge. Pirkmajerjeva, Zbašnikova in Kraševčeva ter Klub Primork ga. Lebarjeva, predsedovali so pa župan dr. Puc, dvorna dama ga. Franja Tavčarjeva in načelnik tržnega nadzorstva dr. Rus.

Po pozdravu zborovalcev je župan dr. Puc povdral, da odobrava iniciativo Zveze gospodinj ter želi, da se zblizata konzument in producent na poti, ki naj dovede k zboljšanju razmer.

Ko je prevzela vodstvo zborovanja dvorna dama ga. Franja Tavčarjeva, je z zadovoljstvom ugotovila, da je mesto pripravljeno podpreti prieto akcijo. Zene najbolj vedo, da so cene življenjskim potrebščinam previsoke, zato se bodo pridružile tudi vsaki akciji proti draginji. Nižji in srednji sloji žive v najtežjih časih in ker se žrtvuje kak konzument, naj tudi prodajalci popuste, da pride do zmožnega kompromisa. Potrebno je sodelovanje vseh slojev za uspešno izvedbo akcije, ki ne sme škodovati niti producentu, zlasti pa ne našemu kmetu, prav tako kakor ne meščanskemu stanu. Ženstvo bo sodelovalo pri vsaki akciji z vso poštinovalnostjo in seveda brezplačno.

Načelnik mesarske zadruge g. Toni zavrača vesti nekaterih časopisov o neupravičenem dobičku mesarjev, vendar pa priznava, da bi se dala cena vsaj drugovrstnega mesa znižati. Kakor so padale cene živine, je v dveh letih padala tudi cena mesa, vendar pa v Ljubljani ni več mogoče znižati cene prvovrstnega mesa, ker naši mesarji koljejo samo najboljše vole.

Mesar Zajc povdara, da gospodinje premalo gledajo na cene v primeri s kvaliteto mesa ter za najnižjo ceno zahtevajo le prvovrstno meso. Cene prvovrstnega mesa mesarji lahko zagovarjajo pred najstrožjim sodnikom. Zato naj pa gospodinje zahtevajo drugovrstno meso ter slabšo kvaliteto, pa jim bo ustrezno tudi po ceni.

Proti trditvam zastopnikov mesarjev je pa ga. Franja Tavčarjeva mnenja, da se v Ljubljani zakolje prav malo pitanih volov in zato tudi ni pravega prvovrstnega mesa na trgu, ki bi zanj lahko zahtevali mesarji tako visoke cene. Zastopnik Kmetijske družbe inž. Rado Lah k tej trditvi prav za prav kot zastopnik producenta-kmeta ugotavlja, da je na podlagi njegovih ugotovitev z raznih sejnov banovine, kjer je cena živine zelo nizka, mogoče tudi v Ljubljani cene mesa še znatno znižati. Kar se pa tiče pitanih volov, je pa resnica, da jih v Ljubljani porabimo silno malo.

Zastopnica Zveze gospodinj ga. Kroftova izraža upanje, da se bo organizacija razvila v močan faktor pri odločanju cen, zato pa Zveza zahteva tudi zastopstvo v mestnem tržnem nadzorstvu. Našemu žensktvu ne gre zato, da bi kmet še bolj znižal cene, ker že sedaj silno težko shaja, pač naj se pa tudi prilike kmeta zboljšajo, kar je mogoče pri direktnem prodajanju s čim večjo izločitvijo prekupecev. Že dolgo ni več resnica, da bi se gospodinje ne brigale dovolj za to vprašanje. Dobro imajo izraženo, da izdatki za stanovanje visoko presegajo odstotek proračuna, ki ga dovoljuje umno gospodinjstvo za stanovanje. Prav tako je pa zvišan tudi odstotek za obklo in seveda tudi za prehrano, da vsaki družini na vseh krajih menika. Kar se tiče nakupovanja, imamo dve vrsti gospodinj, namreč take, ki pošiljajo na trg svoje služkinje, ki jim z večine seveda ni mnogo za cene, na drugi strani pa take gospodinje, ki hodijo na trg same in se morajo v najkrajšem času zopet vrniti domov. Zaradi naglice se tem gospodinjim ni mogoče informirati o cenah raznih živil na trgu in nimajo časa iskati prodajalca, ki se ravna po predpisanim cenah. Tržno nadzorstvo ima sicer na trgu napisane cene, vendar pa te cene malim gospodinjstvom ne pomagajo dosti, zato naj pa tržno nadzorstvo cene vedno javlja Zvezi gospodinj, ki bo že znala najti pot, da bodo vse gospodinje pravočasno informirane. Za konkreten uspeh vse akcije je pa treba predvsem ugotoviti, katere okoliščine pridejo za dogovor in po-

štev. Ta dogovor naj se izvede s posameznimi strokami prodajalcev, torej posebej z mesarji, posebej pa tudi s prodajalci zelenjave, sadja in drugega. Če ne bo šlo drugače, mora seči Zveza gospodinj po samopomoči, in ima trdno voljo ustanoviti svojo Nabavljalno zadrugo, ki bo imela tudi lastne stojnice za najrazličnejša živila. Ljubljanske gospodinje morajo zlasti pretirano plačevati perutnino, ki je zato postala najredkejši pojav v kuhinjah uradništva in srednjih ter nižjih slojev sploh, to pa zaradi prekupečevanja, saj je perutnina na deželi pri kmetu polovico cenejša, kakor na trgu v Ljubljani.

Ga. dr. Pirkmajerjeva opozarja zlasti na previsoke cene sadja, ki je še vedno tako drago, da je nedosegljivo javnim kuhinjam, kjer se hrani naša mladina. Principi moderne prehrane pa zahtevajo zlasti za mladino vedno več sadja in zelenjave, zato je pa nujno potrebna tudi rešitev tega važnega vprašanja. Na Stajerskem se prodaja v vinogradih grozdje po 1 Din kg, v Ljubljani pa najmanj po štirikratni ceni, kar bi nikakor ne smelo biti.

Občinski svetovalec g. Olup se strinja s damami, češ, da je samopomoč edina pot k izboljšanju. Prekupečevalci so krivi visokim cenam, mnogo pa podražila tudi mestna trošarina, ki se zlasti občuti tudi pri manufakturi in izdelani obliki, kjer je pa za uvoženo blago trošarina preizkušna, da izdelovalci oblek po mestu ne morejo konkurirati z uvoženimi tovarniškimi izdelki.

Prav informiranega v tem vprašanju se je pokazal občinski svetnik g. Rupnik, ki je pritril prejšnjim izvajanjem, da so krivi draginji predvsem prekupečevalci. Rešilna je edina samopomoč, zato se pa nabavljalna zadruga gospodinj mora ustanoviti, ker drugače ni mogoče izločiti prekupečevalcev. Rešilna med nakupno in prodajno ceno nika- kor ni prava in gotovo imajo prekupečevalci previsoke dobičke. Da taka zadruga ne bi mogla obstati, se ni bati, saj tudi Železnica- ska nabavljalna zadruga prav dobro stoji, čeprav preskrbujejo svojim članom živila po znatno nižjih cenah, kakor so na ljubljanskem trgu. Res je, da dela le z malim dobičkom in da ima popust na železnici, vendar je pa upanje, da bi tak popust dosegla tudi Nabavljalna zadruga gospodinj Kar se pa za- stopstva gospodinj v tržnem nadzorstvu tiče, so gospodinje v prvi vrsti upravičene, da sodelujejo v tem uradu.

Tudi g. Rupnik je mnenja, da bi mesarji lahko še popustili pri cenah, a mestni tržni nadzornik g. dr. Rus je le deloma tega mnenja. V dokaz temu navaja cene živine in mesa, ki so za zaslugi mestnega tržnega nadzorstva zelo padle in se bodo še znižale. Me- so je v resnici še predrago, vendar pa zlasti manjši mesarji prav težko zmagujejo dolo- čene cene, ker premalo zakoljejo, da bi mogli živeti. Preživeti se pa mora tudi naj- manjši mesar in zato je pač prisiljen iskati večjega dobička. Gospodinje bi na trgu mo- rale bolj paziti na kvalitacijo mesa, pa bi lahko ceneje kupovale. Mestno tržno nad- zorstvo bo to kvalitacijo izvedlo najstrožje in prav te dni se bo tržno nadzorstvo zopet pogajalo z mesarji za znižanje cen. Tudi kar se sadja tiče, ima mestno tržno nadzorstvo prav težko stališče. Ko so Vojvodinci in tudi Vurbežani pripeljali na trg velike množice grozdja po nizkih cenah, so pa na- valili na tržno nadzorstvo prodajalci grozdja z Dolenjske s pritožbami, da jih Ljubljana hoče uničiti. In za Dolenjske se je prišla pri- loževati še deputacija najresolutnejših bran- jevk, da jih hoče mestno tržno nadzorstvo izstradati. Tržno nadzorstvo ima točne po- datke o najrazličnejših cenah vseh večjih krajev banovine in vodi tudi točno statisti- ko o cenah ter jih primerja s cenami v Za- grebu in v drugih mestih države. Po tej sta- statistiki pa Ljubljana nikakor ni najdražje mesto v državi, kakor se ji to splošno očita. Neupravičeni so očitki, da tržno nadzorstvo premalo dela in se premalo trudi za koristi prebivalstva, res pa skuša na vse načine pre- prečiti previsoke cene in zato mestno tržno nadzorstvo pozdravlja tudi akcijo Zveze gos- podinj, ki jo bo vedno podpirala z največjo uslužnostjo. Že sedaj naj bi pa gospodinje vsako pritožbo takoj prijavile tržnemu nad- zorstvu, ker je le ob takojšnji pritožbi mo- goča uspešna intervencija.

Ko predsednica zborovanja ga. Tavčarje- va zopet ponavlja zahtevo gospodinj po Na- bavljalni zadrugi, se oglasi k besedi tudi ob- činski svetnik, ravnatelj OUZD g. dr. Bo- hinje ter priporoča, naj bi se po zgledu v drugih državah tudi pri nas ustanovila še širša organizacija, namreč Konzumentska zbornica, ki naj bi bile v njej zastopnice gos- podinj, delavcev in drugih slojev, posebno pa še gostilničarji, ki so prav za prav naj- večji konzumenti. To konzumentsko zbornico naj bi financirala banovina in mesto, kakaj uspeh Nabavljalne zadruge je dvomljiv, ker so take zadruge preveč odvisne od konjuk- ture. Priporočila tudi natančneje kontrolo pri določevanju cen mesa, ki naj bi jo iz- vajala klavnica, pa tudi tržno nadzorstvo, a stojnice mesarjev naj bi bile razdeljene v več razredov, kakor bi se na njih pač prodajalo meso boljše ali slabše kvalitete. Tržno nad- zorstvo naj vse cene objavlja dnevno na ve- dih krajih na trgu, pa tudi v časopisju. Pi- sarna tržnega nadzorstva mora biti tik trga, cene pa nabite na vidnem mestu.

Ko je predgovorniku šef tržnega urada g. dr. Rus pojasnil, da je pisarna tržnega nadzorstva tik trga v Mahrovi hiši in da so cene vsak dan nabite, je tudi opozoril, da je klasifikacija mesarskih stojnic nemo- goča, ker so stojnice last mesarjev.

Na vprašanje predsednice ge. Tavčarjeve, če bo tržni odsek podpiral akcijo Zveze gos- podinj, je predsednik tržnega odseka g. Jenko zagotovil vso podporo, šef tržnega

odseka je pa ponudil Nabavljalni zadrugi gospodinj, da jim tržni urad preskrbi tudi stojnico, če bo nova zadruga hotela sama prodajati na trgu.

Ko so posegli v debato z raznimi na- sveti tudi še zastopnik Kmetijske družbe g. Kofol in občinski svetnik Likozar in drugi, ga je g. Kroftova še povdajala, naj se po- gajanja vrše s posameznimi skupinami pro- dajalcev, kar bo gotovo dovedlo do hitrejših in na obeh straneh zadovoljivejših rezul- tatov, seveda pa gospodinje predvsem zahte- vajo zastopstvo v tržnem nadzorstvu.

**Pridite in uživajte
tudi vi
ob sladkih, čarobnih melodijah
popularne, nepozabne**

**Oskar Straus-ove
operete**

**Valček
SMEHLJAJOČI
SE POROČNIK**

V glavni vlogi nenadkriljivi ljub-
ljenec filmske publike

Maurice Chevalier

Paramountov zvočni tehnik

Omislite si pravočasno potrebne
vstopnice v predprodaji.

Predstave ob 4., 1/2 8. in 9 1/4 zvečer.

ELITNI KINO MATICA
Telefon 2124 Telefon 2124

Filmski spored ZKD v sezoni 1931-32

V petek 18. t. m. odvarja tudi Zveza kul- turnih društev v Ljubljani svojo filmsko se- zono. Že 6 let prireja Z. K. D. nedeljo za nedeljo lepa poučna filmska predavanja in po njeni zaslugi se je Ljubljana seznanila z vsemi dosedanjimi kulturnimi filmi, ki so izšli v Jugoslaviji. Njeni filmi so dosegli naj- lepše uspehe, vzbudili so zanimanje za kul- turni film med odraslimi in mladino tako, da ima ZKD pri svojih nedeljskih filmskih predstavah že stalen kader navdušenih ob- skovalcev, ki ne zamude nobenega progra- ma. V svesti si svoje velike kulturne nalo- ge, ki jo vrši ZKD s tem svojim delom, je pa tudi določila pri svojih predstavah naj- nižjo vetopino, da omogoči vedno posetneje kulturno-filmskih predstav najširšim slojem prebivalstva našega mesta. Čim je napočila doba zvočnega filma, je ZKD opredelila tudi svoj program in ga usmerila na nova pota govorečega filma. Lani sta bila na sporedu 2 govoreča filma in sicer »Afrika govori« in »Byrdova ekspedicija« toda na obeh filmih se je poznal še začetni štadij kajti videlo se je, da je bil zvočni del filma delan pozneje v ateljih. Letos bo v tem pogledu storjen korak naprej.

Letošnji spored ZKD nam obeta izključ- no nove govoreče in svoje velike, ki bo- do vzbudili največje zanimanje. — Že prvi film »RANGOC« je krasen umotvor, vreden vsega občudovanja. Izdelal ga je Ernst B. Schoedsack, mož, ki je pokazal svoj veliki talent že v prvem svojem filmu »Change«. Celo leto je delal Schoedsack svoj prvi zvo- ni film »Rangoc« v pragozdovih in džunglah divje Sumatre. Pričrpal nam je nepregled- no vrsto čarobnih slik iz živalskega kraljestva tega otoka; edina človeka, ki nastopata v tem krasnem filmu sta malajski lovec na tigre in njegov sinček. Film nam predoč- je borbo pragozda s človekom, ki prodira vedno naprej in naprej v tajnostveno nje- govo oršje. Vsebinsko filmu tvori lična epizoda, o kateri bomo poročali jutri podrobneje. Da- nes le toliko, da nam tako lepih prizorov in slik, toliko najrazličnejših živali, tigrov, opic, pantrov, vodnih živali ni pričrpal še no- ben film. In vsi prizori, skratka ves film, je izdelan v izvrstni zvočnosti.

Prvi film »Rangoc« bo tedaj za Ljubljano velika senzacija. V nadaljnjem programu pa slede še zvočni filmi »Pesor! Azija se budi«, film, ki nam predočuje Collin Rossvo ek- spedicijo, nato »Na rohu Sahare« zvočni film, ki nam odkriva skrivnost črnega kontinen- ta, »Opasnost ljubane« govoreči film, ki nam na nazoren način predočuje gorje spol- nih zablod. Tem premiarim slede še druge in nato, prve repize filmov »Dreyfus«, »Bratje Karamazovic« itd. Program je zelo pester in bogat. Za otroke in deco bo prire- dila ZKD mesečne enkrat po eno otroško predstave in tedaj bodo na sporedu šaligr, bajke in črtni filmi s priljubljeno »Micky miško«. ZKD bo tedaj v letošnji sezoni da- leč nadkrilila vse svoje dosedanje uspehe. Začetek nove sezone bo v petek s zvočnim vefilom »Rangoc« ob pol treh popoldne v Elitnem kinu Matica.

Narodno gledališče v Ljubljani

Razpis abonmajev za sezono 1931/32

A. Repertoar Narodnega gledališča.

Dramski repertoar bodoče sezone, ki se odpre v sredo 23. t. m. z dramo »Dogo- dek v mestu Gog« mladega slovenskega književnika Gruma, se opira na važnejša dela slovenske književnosti in drugih slo- venskih in neslovenskih književnosti upo- števa pri tem prav tako avtorje, ki hodijo po že ugotavljenih stezah dramskega ustvar- janja, kakor one, ki so stopili na nova, še neiziskana pota. Nadalje pripravlja dramski ansambel za začetek Ivana Can- karja dramo »Kralj na Betajnovi« in Mila- na Begoviča dramo »Brez tretjega«. Od slovenskih avtorjev je predložil Cvetko Golar svojo novo komedijo »Dve nevesti« v prizoritev. Komedija je sprejeta in bo premijera oktobra. Svoja dela so objavili tudi drugi slovenski pisatelji. Tudi ta de- la se bodo vprizorila, v kolikor bodo od- govarjala repertoarnim zahtevam. V na- daljnjem bo drama črpala svoj repertoar iz naslednjih del:

Klasiki: Sophokles: Kralj Edip, Moreto: Dona Diana, Schiller: Valenštajnova smrt. Slovenski avtorji: Dostojevski: Bratje Ka- ramazovi, Mereškovski: Aleksej, Katajev: Kvadratura kroga, Langer: Izpreobrnitev Janeza Piškurja, Wyspianski: Varšavanka, Krleža: Leda, Manojlovič: Centrifugalni ples, Milošević: Jubilej, Nušić: Pot okoli sveta. Avtorji drugih književnosti: Shaw: Zdravnik na razpotju, Galsworthy: Beg, Rostand: Ne ubijaj, Maeterlinck: Zado- ščenje, Bernard: Kavarnica, Zuckmayer: Cirkus Knie in Stotnik iz Köpenicka, Als- berg in Hesse: Preiskava, Benavente: Mal- querida, Raimund: Razsipnik, Nestroy: Pritličje in prvo nadstropje. Po potrebi se bo vprizorila tudi kaka komedija, ki sicer ne sodi med dela tega repertoarnega na- črta, vsekakor pa tudi mladinske in ljud- ske igre.

Sprememb v dramskem ansamblu ni bilo. Drami je ostal neokrnjen ves njen ansam- bel, katerega resno in umetniško stremle- nje je splošno priznano. S studijskega do- pusta v Berlinu se je povrnil član g. Ed- vard Gregorin.

Slovenska opera bo izbirala v novi sezo- ni izmed naslednjih del: Iz jugoslovenske literature: Bravničar: Pohujšanje v dolni sentflorjanski, Oster: Medea, Maska rde- če smrti, Dandin in vicah, Konjović: Ko- štana, Iz ostale slovenske literature: No- vak: Lucerna, Iz nemške literature: Marc Lothar: Lord Spleen, Strauss: Kavalir z rožo, Schrecker: Daljni zvok, Weill: Car se fotografira. Iz francoske literature: Aubert: Fra Diavolo, Berlioz: Faustovo pogubljenje, Delanoy: Damski tekač, Offen- bach: Robinzoda. Iz italijanske litera- ture: Puccini: Turandot.

Poleg teh del se bodo vprizorjale repri- ze najzanimivejših in najboljših del, ki so bila na repertoarju poslednjih sezon in ki tvorijo stalni repertoar vseh pomembnej-

ših opernih odrov.

Po veliki večini je ostal ohranjen naši operi ves odlični lanski ansambel. Na novo je angažiran tenorist Ivic Krsto, z dve- letnega dopusta pa se je povrnil Banovec Svetozar. Kot stalni gost bo nastopal ba- sist Josip Križaj. Zbor in orkester sta na lanski višini.

Opereta. Na novo se bodo naštudirala dela: Tiardović: Mala Floramy, Abraham: Viktorija in njen huzar, Benatzky: Trije mušketirji.

Incenacija je poverjena Vasiliju Ulja- niščevu in Vasiliju S. -uznemu.

B. Cene abonmaja

Abonma se plačuje v osmih zaporednih mesečnih obrokih in sicer: prvi obrok pri vpisu, vsak nadaljnji obrok pa mesečno vsaj do 14. dne vsakega meseca. Gledališka uprava dovoljuje vsem državnim in samo- upravnim uradnikom tudi v letošnji sezo- ni pri podpisu abonmaja poseben popust.

Cene za pol- no vplačani za uradniški abonma na abonma 8 8 obrokov: obrokov:	Cene
Lože	
v parterju št. 1—6	400
v I. redu št. 1—5	500
v I. redu št. 6—9	588

Partnerski sedeži:	I. vrste	130	100
II.—III.	115	90	
IV.—V.	110	85	
VII.—IX.	105	80	
X.—XI.	95	75	

Balkonski sedeži:	I. vrste	106	80
II.	75	55	
III.	62	40	

Galerijski sedeži:	I. vrste	50	38
II.—III.	40	30	
IV.—VI.	30	23	

Uprava izrecno izjavlja, da razen abon- majev ne bo nobeni uradniški skupini do- volila kakih posebnih popustov od dnevnih cen, zato vabi vse p. n. uradnike, da se po- služijo abonmaja, ki je izredno ugoden.

Abonmaji se bodo sprejemali od četrta 10. t. m. dalje. Lanskim abonmentom so re- zervirani njihovi sedeži do torka 15. t. m. Novi abonenti se sprejemajo takoj in sicer: od četrta 10. do včeršnji ponedeljek 14. t. m. na sedeže, ki v lanskem sezoni niso bili abonirani, od torka 15. do petka 18. t. m. pa sploh na vse sedeže, ki bodo v gleda- lišču na razpolago.

Priglasila za abonma se sprejemajo v veži dramskega gledališča vsak dan od 10. do 12. in od 15. do 17.

Za letošnjo sezono je razpisanih pet gledaliških abonmajev: A. B. C. D in E. Vsak abonment dobi v teku sezone 38 predstav: 20 dramskih in 18 opernih in operetnih.

Vabimo k podpisu abonmaja.

Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani.

Iz življenja Slovencev v Ameriki

Letalska nesreča mladega Slovenca — Avtomobilske nesreče — Smrtna kosa — Roparski napadi

Ameriški listi poročajo o tragični smrti mladega slovenskega letalca Jakoba Zajca iz Braddocka, ki se je ubil 23. avgu- sta. Zajc, ki je šele dva tedna pred smrtjo napravil izpit za pilota, je usodnega dne zopet sedel v letalo in se dvignil s tova- rišem Josipom Petroskom v značne višave. Krožila sta nekaj časa po zraku, naenkrat se je pa odlomilo krilo in letalo je tre- ščilo na tla. Zajc je bil takoj mrtev, Pe- trosk je pa pozneje v bolnici podlegel po- škodbam. Zajc je bil star šele 23 let.

V Clevelandu sta se ubila pri avtomo- bilski nesreči Janez Modic in Janez Belja. Modic je bil star 23 let. Belja je bil ožen- jen in je zapustil ženo in sina. Težka avtomobilska nesreča, ki pa ni zahtevala človeških žrtve, se je pripetila v kraju West Alis, država Wisconsin. Posestnik Janez Oblak se je vračal iz Calumeta, kjer je bil na obisku pri znancih, v Alis. 500 milj je prevozil brez najmanjše nezgo- de, ko je pa zavil v Alis, se je z vso silo zaletel vanj drug avtomobilist. Karambol je bil tako silen, da se je Oblakov avto- mobil popolnoma razbil, Oblak sam je pa ostal k sreči nepoškodovan.

Žrtve drznih ameriških banditov sta postali dve slovenski rodlini. 2. septem- bra so prišli k Mihi Rudmanu v Clevelan- du trije mladeniči, ki so se izdajali za prohihijske agente. Preiskali so vso hi- šo, nenadoma so pa planili nad Rudmana, njegovo ženo in Rudmanovega bratrca Danijela in vse tri zvezali. V hiši so vse premetali in končno našli v skrinji 1300 dolarjev (okrog 72.000 Din). Pobrali so denar in pobegnili. Rudman je hranil de- nar doma, ker se je hotel vrniti v staro domovino. Za drznimi banditi ni nobene- ga sledu.

Drug roparski napad je bil izvršen na trgovca Franca Sviglja v Clevelandu. V njegovi trgovini sta se pojavila dva ma- škirana, z revolverji oborožena bandita. Iz blagajne sta mu vzela 107 dolarjev (okrog 6000 Din) in pobegnili.

V Braddocku se je pretekli mesec od- igrala pretresljiva rodbinska tragedija. Lovrenc Blazina se je spri s tasto- m Nikom Berkovičem. Beseda je dala besedo, končno je pa Berkovič potegnil iz žepa samokres in ustrel Blazino. Videč strašne posledice svoje nepremišljenosti, si je Berkovič pogнал kroglo v glavo in obležal mrtev. Blazina je bil star 50 let.

24. avgusta je bil v Clevelandu med prepriom zaboden in težko ranjen 47letni Franc Cernelič. Dva napadalca sta ga z nožem štirikrat sunila v prsa. Tožko ra- njenega so prepeljali v bolnico, kjer je pa poškodbam podlegel. Pokojni Cernelič je bil doma iz vasi Osredok na Stajerskem, kjer žaluje za rjm mati. V Ameriki je bival 20 let. Polcija je oba napadalca že aretirala.

V Clevelandu je umrla Marija Zust, rojena Leskovec. Pokojna je bila stara 30 let, doma je bila od Sv. Treh kraljev pri

Zarjah. V Ameriki je bival 19 let. Za- pustila je moža in hčerko. — V Clevelan- du je umrl Sletni Peter Kodrič, kateremu je pred tremi meseci umrla mati. — V kraju Girind, država Kansas, je 7. avgusta preminula Marija Pimatova v starosti 79 let. Pokojna je bila rojena v Kranju, v Ameriko je prišla pred 24 leti. Zapustila je moža, tri sinove in hčerko.

V kraju Dalague, država Colorado, se je smrtno ponesrečil Josip Fatur. Pa- del je s konja na glavo in se tako poško- doval, da je 23. avgusta poškodbam pod- legel. Zapustil je žalujoče roditelje, dva brata in tri sestre.

V Detroitu je 20. avgusta umrl Jože Klemenec. Pokojni je bil doma iz Črnomo- lja. Bolehal je že delj časa. — V istem kraju je umrla Agneza Rački, ki se ji je bil omračil um. — V kraju Kenmore, država Ohio, je umrl Matija Mavc, po do- mače Bernardov. Pokojni je bil doma iz Krave peči, fara Rob pri Velikih Laščah. Star je bil 66 let. V stari domovini žalu- jejo za njim žena in dva sinova. Pokopali so ga 29. avgusta. — V Stump Creeku je umrl Franc Omec, doma iz Zabnice na Gorenjskem.

Žrtev avtomobilske nesreče je postala Lucija Gaušek iz Gilberta. Pri avtomo- bilski nesreči v kraju Crosby, država Min- nesotta, se je ubila.

V Clevelandu je 30. avgusta umrla Marija Finčeva. — V Sheboyganu je 19. julija umrl rudar Franc Part, star 34 let. Pokojni je bil doma iz Radomirja v Sa- vinski dolini, kjer žalujejo za njim ro- ditelji. Zapustil je v Ameriki ženo in tri nepreskrbljene otroke. — V Evelethu, država Minnesota, je podlegel težki operaci- ji 27. julija Franc Petrič. Pokojni je bil star šele 30 let, zapustil je ženo in šest nepreskrbljenih otrok. — V kraju Indiana- polis je umrla Marija Manfreda, rojena Konda. Doma je bila iz fare Volče pri Tolminu. V Ameriki je bivala 26 let. Za- pustila je 6 hčerk, ki so ostale sirote, kajti oče jim je umrl že pred leti.

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Torek, 15. septembra, katoli- čani: Marija Dev. 7 žalost, Nikomed; pra- voslavni, 2. septembra: Mamant, mučenik Svegov.

DANAŠNJE RIREIDITVE.

Kino Matica: Valček čar.
Kino Dvor: Noči v pustinji.
Kino Ideal: Cikanali.
Jakopičev paviljon: Razstava umetnic.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Bahovec, Kongresni trg 12; Ustar, Sv. Petra cesta 78; Močvar, Ljub- ljana, VII., Celovška cesta 34.

Spominjajte se slepih!

DON JUAN GARNIZIJE!

Najsijajnejša veseliga iz vojaškega življenja!

Pridejo, in sicer:

Georg Aleksander
*
Ernst Verebes
*
Felix Bressart

v **Elitni kino**
Matica

Dnevne vesti

— Svečano ustoličenje evangeljskega škofa v Zagrebu. Danes teden bo v Zagrebu svečano ustoličen prvi škof nemško-evangeljske cerkve v Jugoslaviji. V zvezi z ustoličenjem škofa dr. Filipa Poppa se bo vršilo veliko zborovanje evangeljskih cerkvenih občin iz vse države.

— Zagrebški hišni posestniki priznavajo, da so najemnine previsoke. Zagrebški hišni posestniki sami priznavajo, da so najemnine previsoke. Vsi bi radi znižali najemnine, če bi se na drugi strani znižala neznosna davčna bremena. Kot glavni pogoj za znižanje najemnin smatrajo znižanje občinskih davščin.

— Poziv poljskim državljanom. Poljski generalni konzulat v Zagrebu poziva vse poljske državljane v starosti 18 do 50 let, bivaajoče v savski, dravski, vrbski, primorski in drinski banovini, ki se še niso prijavili, da jih vpišejo v vojaške registre, naj se od 15. septembra do 15. oktobra pisмено ali ustmeno prijavijo generalnemu konzulatu v Zagrebu, Haulikova 6.

— Razid društva. Zveza državnih nameštencev in upokojencev v Ljubljani se je po sklepu izrednega občnega zbora prostovoljno razdružila.

— Odlični ruski novinar v Beogradu. V Beograd je prispel urednik uglednega ruskega emigrantskega lista »Vjesti dnja« A. Šulc. Iz Beograda odpotuje na naše Primorje, kjer ostane delj časa.

— Iz prometne službe. Uradniški pripravnik Stanko Dobovšek je premeščen iz Indije v Kruševac.

— Nov list. V Crikvenici je začel izhajati »Slavenski Jadrani«, organ za kulturno in gospodarsko spoznavanje jugoslovanskih in češkoslovanskih interesov na Jadranu. List je urejevan v duhu »Jadranske Straže« in v duhu politike jugoslovanskega edinstva ter prinaša aktualne članke o našem Jadranu in o češkoslovanski - jugoslovanski vzajemnosti. Izdaja ga dr. Mate Dvorničič v Crikvenici. Izhaja vsako soboto in v vsaki številki je tudi en češki ali slovaški prispevek.

— Živalske kužne bolezni v dravski banovini. 10. t. m. je bila v dravski banovini svinjska rdečica na 40 dvorcih, svinjska kuga na 14, garijavost konj na 2 in steklina na enemu.

— Zagrebško mestno načelstvo ovadilo peko. Odkar je vlada maksimirala cene kruha, je začelo v Zagrebu kruha primanjkovati. Zagrebški peki nočejo peči domaćega in črnega kruha, ker jim maksimirane cene ne konvenirajo. Beli kruh peko v mnogo manjši količini, pač pa so začeli pošiljati na trg mnogo peciva in rženega kruha, ki mu cena ni maksimirana. Zato je mestno načelstvo ovadilo pekovo s zvezo banski upravi, ki naj bi odločila, kaj naj mestno načelstvo stori, če ne bodo peki hoteli peči kruha in prodajati ga po maksimiranih cenah.

— Dobave. Direkcija drž. rudnika v Brezi sprejema do 17. t. m. ponudbe za dobavo pocinkane pločevine in plešči iz železne pločevine ter risalnega papirja. — Direkcija drž. rudnika v Velenju sprejema do 19. t. m. ponudbe za dobavo rečnega peska. — Pri intendanturi dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo vršila dne 19. t. m. ofertalna licitacija glede dobave raznega pisarniškega materiala. — Strojni oddelek direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 21. t. m. ponudbe za dobavo ravnega materiala iz kavčuga. — Gradbeni oddelek direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 22. t. m. ponudbe za dobavo raznih čopičev, kovarskega koksa in bukovnega oglja. Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.

— Črna prst. Planinci se obveščajo, da bo otvorena in oskrbovana Orožnova koča še v nedeljo 20. t. m. dočim ostane Malnarjeva koča odprta še ves mesec september.

— Ciril - Metodove podružnice in narodni borci! Kupujte in razpečavajte žalni kolež z dne 20. septembra 1908! 463n

— Izjava. Izjavljamo, da se članek, ki smo ga priobčili v št. 167 z dne 27. julija pod naslovom »Stanovanjska mizerija« ne nanaša na g. Ivana Logarja, pekovega mojstra v Ljubljani, ki ga seveda v nobenem pogledu nismo hoteli žaliti.

Uredništvo.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo izpremenljivo oblačno. Včeraj je bilo skoraj po vseh krajih naše države deževno. Najvišja temperatura je znašala v Skopju 23,8, v Zagrebu 17,8, v Ljubljani 15,4, v Mariboru 14,2, v Beogradu 11,4, v Sarajevu 10,4. — Davi je kazal barometer v Ljubljani 769,9, temperatura je znašala 8,8 stopinj.

— Tragična resreča v Sostrem. V Sostrem občina Dobrunje, se je pripetila včeraj nenavadna nesreča, ki je zahtevala dve človeški žrtvi, od katerih je ena podlegla poškodbam. Okrog 8. zjutraj so se

peljali iz Sostrega v Zadvar na vozu 26 letna dekla Frančiška Grumova, 11letna učenka osnovne šole Ana Strahova iz Sostrega in neki hlapec. Baš ko je zavil voznik s ceste na dvorišče, je privozil neki avtomobilist. Ropot motorja je spasil konja, ki je potegnil voz, zaradi silnega sunka so pa vsi trije padli z voza. Grumova je priletela z glavo tako nesrečno v jablo, da si je prebila lobanjo in je kmalu umrla. Strahova si je pa zlomila levo nogo, dočim je ostal hlapec po čudnem naključju nepoškodovan. Malo Ano so prepeljali v bolnico v Ljubljano. Brezobzirni motociklist, ki je zakrivil smrt mladega dekleta, je bil ovađen oblastim.

— Poskušeni samomor Slovenke v Zagrebu. Predsedničjim se je hotel zastrpiti v Zagrebu 19letna Slovenka Heda M., natakarcica v neki gostilni v Petrovi ulici. Prepeljali so jo v bolnico in ji izprali želodec.

— Čez sedem dni odkrit samomor. Pred sedmimi dnevi je igrinil iz Osijeka poslovodja Lavoslav Šešin. Nihče ni vedel, kaj se je z njim zgodilo. V nedeljo zvečer so ga pa našli ribiči v gozdu mrtvega. Visel je na drevesu ob Dravi. Vzrok samomora je najbrže živčna bolezen.

— Razbojniški napad. V noči od nedelje na ponedeljek je navalilo 20 razbojnikov na hišo posestnika Zvonka Balaša v Gradecu pri Karlovcu. Balaša je spopadil njegov hlapec Antor Rade, da se pripravi na njegovo hišo napad. Gospodar je zbral svojo družino in stopil oborožen z revolverjem iz hiše. Napadalcu so se razbežali, toda kmalu so se vrnili in začeli streljati. Tri krogle so zadale Balaša, ena pa njegovega hlapca. Balaša so prepeljali v bolnico, kjer je pa kmalu umrl. Napadalcu so bili najbrže ugnani.

— Obledela obleke barva v različnih barvah in plisiru tovarna JOS. REICH.

Iz Ljubljane

— Iz Odlični belgijski gostje v Ljubljani. Z zagrebškim brzovlakom so se snoči pripeljali v Ljubljano odlični belgijski gostje, ki so na poučni in zabavni ekskurziji po Jugoslaviji. Pripeljali so se g. Narinx z gospo, član Publicistične agencije, bankir Durat z gospo, umetniški fotograf g. Parforny z gospo, inž. Zoude z gospo, g. Carpentier, odvjetnik F. Parent, gospa Charlier, g. Fischer, tajnik belgijsko - jugoslovanske zbornice, in g. Lheureux, jugoslovanski konzul v Anversu. Goste so sprejeli ob prihodu vlaka honorarni belgijski konzul g. dr. Dular, tajnik za TOI dr. Pless, generalni ravnatelj denarnih zavodov dr. Slokar in za agencijo »Putnik« g. Valašek. Gostje so se nastanili v hotelu Union, danes dopoldne so si pa ogledali mesto in njegove zanimivosti, posetili so tudi tujsko - prometno razstavo na večešemu. Popoldne se odpeljejo Belgijci na Bled, jutri se pa vrnejo v domovino. Tajnik g. Fischer je izjavil tajniku naše trgovske zbornice g. dr. Plessu, da je bil najprej projektiran v Jugoslavijo velik oficijelni izlet, ki pa je bil zaradi hude gospodarske krize odpovedan. Prihodnje leto posetijo Belgijci Jugoslavijo v večjem številu.

— Iz Kanalizacijska dela na Tržaški cesti bodo gotova v enem tednu. Doprjuje se kanaliziranje med Tribučovo hišo in novo mestno mitnico. Globoki občestni jarki z umazano kaluznico, v katerih so bila legla nadležnih komarjev, so izginili, cesta in hodnik sta se znatno razširila ter je kanalizacija tudi v zdravstvenem pogledu velike važnosti. Betonske cevi imajo po en meter v premeru in porabijo zanje na dan po 80 vreč cementa, semtertja tudi več.

— Iz Parna kopel Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani je po renoiranju zopet redno odprta in sicer za moške ob torkih in sobotah, za ženske ob sredah in petkih, vsakokrat od 14. do 16. ure. — Pršne in kadne kopeli so razen v ponedeljkih odprte vsak dan za moške in ženske od 8. do 19. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 8. do 12. ure. 462n

— Iz Polaganje kabla se vrši te dni v Aškerčevi ulici. Zadnje čase vlagajo vodovodne in plinske cevi ter kabel pod hodnik in ne več v cestišče, da je manj oviran vozni promet.

Zobni zdravnik

DR. SREČKO PUHER

Gregorčičeva ulica št. 32, telefon 2070
zopet redno ordinira. 10520

— Iz Ravnateljstvo mestnega dohodarstvenega urada sporoča, da zaradi beljenja in snaženja uradnih prostorov v dneh 17., 18. in 19. septembra t. l. ne bo uradovalo za stranke.

— Iz Park v Vegovi ulici od Peternelevo do Turjaške ulice pridno urejajo. Mičnost parka bo povečana še z lično teraso, ki jo zgradijo pred vhodom v Glasbeno Matico. Kamenita ograja ob parku je gotova in je v kar najlepši harmoniji s svojim okoljem.

— Iz Obnova hiše. Eno-, oziroma dvonadstrotna hiša št. 6 na Glincah (Tržaška cesta) dobiva lično zunanost. Hiša je last Josipa Tribuča. Obnovo poslopja izvršuje Prva slovenska zidarska zadruga.

— Iz Gledališni abonma za novo sezono 1931/32 se sprejema še ves ta teden v veži dramskega gledališča. Občinstvo vabimo k vpisu.

— Iz Telesnovzgojni tečaj. Uljudno sporočam, da pričem s poukom in vajami v petek 18. t. m. Priglaševanje za mladino med 6. in 11. letom vsak ponedeljek in petek od 5. do 6. zvečer, za dame pa iste dneve ob pol 7. do pol 8. v telovadnici ženske realne gimnazije (lice). — Ljudmila Štihar.

— Iz Na drž. konservatoriju bo letos zopet poučeval g. dr. Rupel Mirko srbohrvaščino po tri ure na teden in to v dopoldanskih urah. G. prof. Jože Prezeli pa bo poučeval francoščino po dve uri na teden. Goienici in goienke, ki se še niso prijavili za ta dva jezikovna pouka, se lahko prijavijo še v prihodnjih dneh od 16. do 17. ure v ravnateljevi pisarni. Prva ura pouka v francoščini bo 15. t. m. v srbohrvaščini pa se določilo pozneje, ko izve z profesor svoje ure na gimnaziji.

— Iz Gosp. Tomaž Bizilj, gostilničar pri Kolovratu v Ljubljani, je izročil Ciril - Metodovi družbi pokroviteljino 100 Din. — Lepa hvala! 464n

Iz Celja

— c Na šoli Glasbene Matice v Celju se vrši vse te dni vpisovanje gojencev. V torek, 15. t. m. ob 2. popoldne pridejo vsi gojenci(ke) k razdelitvi učnih ur, ki bodo seveda tako urejene, da se ne križa pouk na Matici z onim na drugih šolah šoloobveznih. — Poudariti moramo, da si vsak gojenec(neka) brez ozira na glasbeno stopnjo in razred na lastno željo lahko izbere tudi daljšo lekcijo (podaljšani učni čas!), ako prispeva razliko v šolnini. — Najnižja šolnina (70 Din) omogoča tudi revnejšim najtemeljitejšo glasbeno izobrazbo, za katero jamčijo priznane prvostvorne učne moči tega zavoda.

— c Celjsko pevsko društvo prične tekoči teden z rednimi pevskimi vajami, ki so ob torkih za moški, ob sredah za ženske, ob petkih pa za mešani zbor. Točnost in vestnost je dika vsakega pevca! Novi pevci in pevke dobrodošli! — Pevovodja.

— c Planinski kočji savinjske podružnice SPD v Celju in sicer Kocbekov dom na Korošici in Frišaufov dom na Okrešlju se zatvorita 16. t. m. dočim sta kočji v Logarski dolini odprti vse leto.

— c Razne izgube. V mestu so bili te dni izgubljeni naslednji predmeti: znesek 16 Din, prazna denarnica, poročni list in pa dve železniški legitimaciji, glaseči se na ime Vok.

— c Občinski urad Celje - okolica opozarja vse prizadete, da naj vsak lastnik motornega vozila istega prijavi, ker se vodi vsako motorno vozilo v evidenci zaradi vojaške obveznosti. Prijaviti je treba imo, rojstno leto in pristojnost lastnika, kakor tudi znamko in evidenčno številko vozila.

— c Sokolska župa v Celju priredi v dneh od 27. septembra do 11. oktobra 14-dnevni prednjaški tečaj v telovadnici mestne osnovne šole. Tečaj je namenjen predvsem učiteljicam osnovnih šol. Vsi udeleženci bodo imeli brezplačno stanovanje, k stroškom za hrano pa bo župa prispevala vsakomur po 20 Din dnevno.

Zvočni kino Idea!

Premiera! — Film o neštevilnih nesrečnih ženskah — žrtvah nevednosti in zablod...

Ciankalij

Po istoimenski drami Dr. med. Wolfa

Grete Mosheim

Samo za odrasle! Senzacionalno!

Predstave ob 4., pol 6., pol 8. in 9. zvečer

Strah pred taščo.

— S tam doktorčkom mi pa nikar več ne hodi, saj te itak ne vzame. Če bi te pa vzel, bi nikoli ne prestopila vajnega praga.

— Če bi moj doktor to slišal, bi me takoj vzel.

Pri advokatu.

— Koliko sem vam dolžen za dober nasvet, gospod doktor?

— 100 Din.

— Oprostite, ali ni to malo preveč? Saj sem bil pri vas samo 5 minut.

— Kaj pa dve uri, ki ste ju prebili v čakalnici?

Na počitnicah.

— Kaj! Sobe oddajate po 50 Din? V prospektu je pa računeno, da imate sobe po 20 in 30 Din.

— Kaj se pa razburjate? Koliko pa je 20 in 30?

En dan iz življenja Špelice

1. Jutranja toaleta

Brez skrbi in vedra vsa
In posteljice se kar ne gane,
Ob sedmih šele Špelica
Vesela, urnih nog ti vstane.
„Veliko pranje“ njej nič ni mar,
Kar drugim živcem je na kvar.

Ta doba je že davno minula, ko je zadajalo veliko pranje gospodinji toliko preglavic. Danes razun gospodinje nihče ne ve v hiši, da je danes dan velikega pranja. A tudi gospodinji se nič ne mudi in vstane še le ob običajni uri — seveda samo ondi — kjer se uporablja za pranje pozna in izvrstno

ALBUS MILO

Ali se da mož vzgojiti?

Nasveti turške pisateljice Suad Derviševe ženam, ki niso zadovoljne s svojimi možmi

To je problem, ki je zanimal že mnoge žene, kajti mirno lahko rečemo, da ni skoraj nobene na svetu, ki bi ne obstala pred tem vprašanjem. Zato so vzbudile v ženskem svetu toliko zanimanja trditve turške pisateljice Suad Derviševe, ki je več let proučevala moške značaje. Turška pisateljica pravi, da je možki

posebno nevaren otrok.

Po njenem prepričanju je mož vedno vzrok ženi žalosti, nezadovoljstva in tudi sreče. Ne moremo biti srečne, če nas žaloste njegove velike in male napake, njegove malenkostne življenjske navade in če nam ni po volji v vsakdanjem življenju. Toda s tem si ni treba tako hudo beliti glave. Nič ni tako enostavnega kakor korigirati moževe napake.

Pametna žena v takih primerih ne tarna, temveč razmišlja, kako bi si moža vzgojila. In res, moža lahko žena vzgoji, seveda

je pa potrebna potrpežljivost,

kakor pri vzgoji otrok. In vendar je razlika med vzgojo moža in otroka. Če hočem vzgojiti otroka, pravi turška pisateljica, moram biti bolj ali manj stroga in večkrat pokazati svojo avtoriteto. Če pa vzgajam moža, moram biti nasprotno zelo ponižna, popustljiva in prijazna, kajti mož ne sme nikoli opaziti, da ga žena vzgaja.

Čim to opazi, postane trmast

in si vsako vzgojo že vnaprej prepove. Če pa ravnamo z njim z žensko nežnostjo, postane pohleven, pa naj bo še tako trmast in svojeglav. Treba je samo vedeti, kako vzeti ga v roke.

Če pa hočem moža vzgojiti, se moram vzgojiti najprej sama. Žena, ki hoče vzgojiti moža, mora namreč imeti mnogo vrlin. Biti mora energična, inteligentna, razumna, vedno dobre volje, posebno pa spretna, da zna skriti svojo inteligenco in da nikoli ne pokaže slabe volje, najbolj ji je pa potrebna potrpežljivost in zopet potrpežljivost. Z vzgojo je treba začeti že od prvega srečanja. Pametna ženska vidi v vsakem moškem svojega protivnika in je previdna. Ne smemo namreč pozabiti, da je bil možki, ki smo mu žrtvovali svoje življenje ali srce, nekoč nam docela tuj. Često mu damo več pravic, nego je treba, potem jih pa zamanj zahtevamo nazaj, kajti kar je mož enkrat dobil, je za vedno izgubljeno.

Prvi vtis je najvažnejši. Pozneje ga je zelo težko zabrisati ga in zato pametna ženska pazi, da napravi na moškega že pri prvem srečanju čim bolj prijeten vtis. Če pa hoče napraviti nanj ugoden vtis, mora biti ljubezniva, prijazna, skromna, vesela, malo koketna, čisto ženska, nekoliko otročja, zelo fina, nikoli preveč energična, nikoli dolgočasna, nikoli pretenčljiva in vedno rezervirana.

Te lastnosti pa niso vedno prirojene in če jih hoče žena v sebi vzgojiti, se mora zelo potruditi. Toda ta trud je vedno bogato poplača.

Če nima tvoj mož nikoli časa, da bi šel s teboj na izprehod, v gledališče, kino ali na koncert, ne smeš biti žalostna ali nervozna. Postavi moža pred gotovo dejstvo, ne prosí ga in ne grozi mu, ker bi se samo prepirala z njim. Kupi si vstopnico za gledališče ali kino, obleki se lepo in pripravi čim pa pride domov, mu reci da si mu pripravila prijetno presenečenje in delaj tako, kakor bi mu hotela storiti veliko veselje s tem.

da mu privoščiš prost večer.

Če se to ne posreči prvič, če se mož razjezi ali če postane grob, se nikar ne žalosti. Nikoli ne smeš pozabiti, da mo-

ža vzgajaš. V takih primerih se samo čudi, da se more mož tako motiti in prepričati ga z besedami in dobrikanjem, da delaš vse samo zanj in da si si bila zamislila večer tako krasen, da mu je lahko žal, da ga ne bo izkoristil. Može niso docela brez srca. Ženina žalost ga končno le gane in vzame te s seboj. Tedaj je pa treba dobro paziti. Žena mora biti ves večer prijazna in ljubezniva, kakor vesela tovarišica. Potruditi se mora, da ima mož čim več zabave in razvedrila, če pa hoče domov, se žena ne sme upirati. Pozneje ga ne bo treba več prositi. Vedno pogosteje bo imel dovolj časa iti z ženo v gledališče, na koncert, na ples itd.

Da za mizo ne bo godrnjal, se mora žena zatajevati in žrtvovati, da ustreže njegovim željam. Za mizo se mora počutiti mož kakor najdobrodošlejši gost, njegov jedilni pribor mora biti položen malo koketno, namizni prt vedno brezhibno bel, na mizi rože,

žena pa čedno oblečena.

Če mu kaj ni všeč, ne bo imel poguma, da bi za mizo na glas godrnjal ali se igral z ženo ljubeznjivosti in dobro voljo. Ne kuhaj mu prepogosto njegovih najljubših jedi, kajti če jih dobi bolj redko, ti bo hvaležen za to pozornost in jedi mu bodo tudi bolj dišale. Hudo je, če tvoj mož ne goji svoje zunanosti, svojih rok, las itd. Može, ki se zanemarljavo, goje zanemarjenost naravnost strastno, strastneje nego žene lepoto. V takem primeru nikar možu ničesar ne očitaj. Može so nampram kritiki trmastih in nedostopnih. Začni raje skrbeti za njegovo obleko in perilo, kaži čim več zanimanja za to, kar mož kupi, ne da bi sam to opazil. Pojdi kakor slučajno z njim, če je namenjen h krojaču. Če zagledaš blago, ki ti je všeč, reci brž: Ah, to bi ti lepo pristajalo! Nikar pa ne povej, da je blago všeč tebi. Verjet ti bo in postane ti hvaležen. Može so kakor razvajeni otroci. Če začne moč ogledovati blago, ki si mu ga izbrala, ostani skromna in pripomni, da mu nočeš ničesar vsiljevati, da se ne spoznaš na moško blago, naj si sam izbere, kar hoče, ker ima boljši okus.

Z dobrikanjem se doseže pri moških mnogo. Podari mu to ali ono malenkost, ki bo okusno izpopolnila njegovo obleko, in če nosi kaj novega, občuduj zelo njegovo eleganco. Tako se bo začel polagoma zanimati za svojo zunanost in končno postane tak, kakršnega hočeš imeti. Seveda je pa treba za to mnogo časa in še več potrpežljivosti.

Če je tvoj mož po vojni izpremenil svoj poklic ali zamenjal službo morda na slabše, mu nikar tega ne očitaj,

nikoli ne govori o njegovih nesposobnostih,

zlasti mu pa nikar ne svetuj. Moški se rad moti in smatra se za inteligentnejšega od ženske. Te iluzije mu ne smemo nikoli odvzeti. Mož zelo rad vidi, da ga žena občuduje. Če hočeš, da bo imel v svojem poklicu uspeh, poskrbi, da bo imel trdno zaupanje v svoje zmoglosti. Delaj tako, kakor bi pričakovala od njega čudežev. Sugeriraj mu svoje ideje in občuduj jih, kako bi bile njegove lastne. Mož noče nikoli izgubiti občudovanja svoje žene in svojega lastnega prestiža.

To so v glavnem nasveti, ki jih daje ženam turška pisateljica. Žene, ki niste zadovoljne s svojimi možmi, poskusite vzgojiti jih po teh navodilih. Nekaj dobrega in za praktično življenje porabnega je nedvomno v njih.

Ali si že član Vodnikove družbe?

Emile Gaboriau: 34

Vampirji v lememesta

Roman

— Že pet dni pazim na Karolino Schimelovo in zdaj jo poznam kakor svoje čevlje, — je začel.

— Povedal je, kaj dela kuharica po cele dneve.

— Samo čez dan. Čim pa odbije ura šest, se izgubi k Turku in pride nazaj šele po polnoči, ko že zapirajo...

— K Turku? — je vprašal oče Taintaine.

— Seveda, v ulico des Poissonniers! Oče Taintaine si je med pogovorom zabeležil naslov omenjenega lokala. Toto-Chupin je pa nadaljeval:

— Za tako življenje pa potrebuje Karolina mnogo denarja, mar ne? No in jaz vem, kje ga dobiva.

V sobi je bilo k sreči tako mračno, da Toto-Chupin ni mogel opaziti, kako se je sodni eksekutor zadovoljno nasmešnil.

— Oho! To da veš?

— Seveda vem, gospod, in še marsikaj drugega. Poslušajte torej. Včeraj po večerji je začela Karolina igrati z dvema tipoma, ki sta si bila nabasala žepa pri sosedni mizi. To sta vam bila lopova! Zadostovalo je pogledati, kako mešata karte, pa sem si takoj mislil: No, Karolina, ta dva te bosta po pošteno čukla! No in res se je zgodilo tako.

Čez dobro uro je bila že tako suha, da ni imela s čim plačati izgube. Zastavila je torej lastniku igralnice prstan. Lastnik je dejal, da ji zaupa in prstana ni sprejel. Tedaj je dejala Karolina: Dobro, grem domov in takoj se vrnem. Stal sem pri pultu, vse sem dobro slišal in videl.

— Toda domov ni šla?

— Ne, gospod, ne. Odšla je iz igralnice v mesto in pozvonila na vratih najlepše hiše v ulici du Varenne. Odprli so ji, stopila je, jaz sem pa ostal zunaj in čakal.

— Ali veš vsaj, kdo v tisti palači stanuje?

— Seveda vem. Trgovca na oglu mi je povedal, da je palača last vojvode... čakajte no... vojvode... de Champdoca; da, tako se piše, Champdoca, plemič, ki ima menda polne kleči zlata.

Oče Taintaine ni nikoli tako brezbržen kakor če se za kaj zelo zanima.

— Govori kratko, Toto, le kratko, fant!

Toto-Chupin, ki je mislil, da je napravil posebno globok vtis, je bil zdaj ogorčen.

— Kam se vam tako mudi! — je odgovoril. — Torej čez dobre pol ure se je Karolina vrnila iz palače, vesela kot skrijanček nad zlatim žitnim poljem. Mimo je baš pridrdrala kočija. Ustavila jo je in zlezla v njo... Izvošček je vozil vražje hitro, toda k sreči sem se obesil zadaj na kočijo... Pri Palais Royal je Karolina končno izstopila in odšla v menjalnico, kjer je menjala dva bankovca.

— Kako pa veš to?

— Kako bi vedel — saj imam vendar oči!

Toda oče Taintaine ga ni več poslušal.

— Vse to je res, je-li? — je vprašal fantiča.

— Trenutek, prosim, — je odgovoril Toto-Chupin. — Najboljše sem prihranil za konec. Moram vam povedati, da nisimo mi sami, ki skrivaj opazujemo Karolino.

To pot je bil Toto-Chupin lahko zadovoljen z učinkom svojih besed. Stari sodni eksekutor je planil z nasamjača tako, da mu je padel klobuk z glave.

— Da nismo sami? Kaj poveš!

— Samo to, kar sem videl na lastne oči, gospod. Tri dni zapored sem videl, kako se plazi okrog našega brloga nekakšen potepuh s harfo na hrbtu. Zato sem bil oprezen pred njim.

Oče Taintaine je mrmral sam pri sebi:

— Fant visoke postave, muzikant... Hm! Tu ima prste vmes Perpignan... No, bomo videli.

In obrnjen k Toto-Chupinu je pripomnil:

— Karolino moraš pustiti in zasledovati tega fanta s harfo. Toda bodi previden!

Po Toto-Chupinovem odhodu je starac zmajal z glavo.

— Ta dečko je še preveč inteligenten, ta ne bo dočkal visoke starosti. Beaumarchef je že odpiral usta, da bi prosil starca, naj mu straži pisarno, da bi se oblekel, toda Taintaine ga je prehitel.

— Čeprav gospod nima rad, da ga kdo moti, — je dejal, — stopim k njemu. In ko gospodje pridejo, jih brž privedite k nama, ker sami dobro veste, gospod Beaumarchef, da je hruška že tako zrela, da bi sama padla z drevesa, če bi je ne odtrgali.

XVI.

Na posvetovanje, ki ga je bil sklical Mascarot, je prišel prvi dr. Hortebize. Ob njegovem prihodu je bila pisarna polna ljudi.

— Gospod je tamle, — je dejal bivši podčastnik, — in že nestropno vas pričakuje. Gospod Taintaine je pri njem.

V Hortebizovih očeh se je zasvetila ironija, toda odgovoril je zelo resno:

— Tristo vravol!... Tega čilega Taintaina bi pa res rad zopet enkrat videl!

Ko je pa vstopil, je zagledal samo Mascarota, ki je skrbno razkladal majhne listke.

— No, kaj je novoga? — je vprašal in mu prisrčno stisnil roko.

— Nič.

— S Paulom še nisi govoril?

— Ne.

— Pride pa, a?

— Da. Sklenil sem povabiti ga na naše današnje posvetovanje. Mogli bi mu sicer podajati resnico po kapljicah kakor vino rekonvalescentu, toda bolje bo, če mu je najhujše naenkrat.

— Hm, to je važna zadeva! Kaj pa če se ustraši in pobegne z mašo tajno?

— Ne boj se, ne bo pobegnil, — je odgovoril Mascarot z glasom, pri katerem bi bil njegov varovanec zadržal, — ne pobegne, kakor ne more pobegniti na nitko privezani hrošč. Če sploh naložimo na odpor, bo Catenacov. Toda če ne pojde to zlepa...

— Catenacov! — se je začudil zdravnik. — Saj si vendar dejal, da opraviš brez njega.

— Da, tako sem tudi nameraval.

— In zakaj torej ravnaš drugače?

— Ker sem spoznal, da brez njega ne pojde...

Kar se je zdržnil, rekoč:

— Čuj!

Na hodniku se je zaslišalo slabo kašljanje.

— To je on, — je dejal Hortebize.

Vrata so se odprla. Bil je res Catenac.

Catenacov pogled, lasen in odkrit, je vedno uprt v človeka, s katerim govori. Njegov glas je poln. Kot advokata ga v sodni palači zaradi njegove vestnosti zelo cenijo, zagovarja pa redko in slabo.

Žrtve atentata na ekspresni vlak

Vse kaže, da je atentat delo mednarodne teroristične organizacije

Že večeraj smo kratko poročali o atentatu na brzovlak, ki vozi na progi Budimpešta—Dunaj. Atentat je bil izvršen v noči od sobote na nedeljo in sicer blizu postaje Bia-Torbagy, dobrih 40 km od Budimpešte in je zahteval po dose-
danih ugotovitvah 24 človeških žrtv. Na železniški viadukt je bil položen pek-
lenski stroj in ko se je blizu brzovlaka postaja Bia-Torbagy, je nastala na via-
duktu strahovita eksplozija tako, da so se prebujali prebivalci bližnjih vasi. Ek-
splozija je bila tako močna, da je

dvignila v zrak lokomotivo, poštni va-
gon, spalni vagon in prvi potniški vagon.

Vsi trije vagoni z lokomotivo vred so zdrveli v prepad pod viaduktom. Samo zadnji vagon brzovlaka je ostal na via-
duktu.

50 m globoko v jarku je obležala lo-
komotiva, ki se je zarila podkruži meter v zemljo. Na lokomotivi je obležal ten-
der, ob strani pa poštni, spalni in potniški vagon. Potniki iz nepoškodovanega

zadnjega vagona so prihiteli prvi na pomoč, toda pomagati niso mogli mno-
go, ker je bila noč temna. Nekateri potniki so hoteli na kolodvor in alarmir-
ali železniško osebje in budimpeštansko

policijo. Iz Budimpešte so takoj prispeli pomožni vlaki, toda rešilna ak-
cija je bila zelo težavna, ker je bilo treba plezati k lokomotivi in vagonom po strmih pobočjih. V prepad so se mo-
rali spuščati po vrveh in si svetiti z bak-
ljami. Pri Bia-Torbagy vodita čez so-
tesko dva paralelna 25 do 50 m visoka in 60 m dolga viadukta. Železno ogrod-
je viadukta pri Bia-Torbagy je viselo v pre-
pad. Pod viaduktom je ležala razbita lo-
komotiva z vagoni. Pretresljivi klici na pomoč so se razlegali v temno

noč, ranjenci so stekali in tarnali v ma-
džarsčini, nemščini, francoščini in an-
gleščini. Izpod razvalin razbitih vago-
nov so kmalu privlekli prve ranjence.

V prvih urah so potegnili izpod raz-
bitih vagonov

25 večnoma težko ranjenih.

Iz Budimpešte so takoj poslali dva sa-
nitetna vlaka Rdečega križa, ranjence so sproti obvezovali in vozili z rešilni-
mi avtomobili v Budimpešto. Izpod raz-
bitih vagonov se niso več razlegali klici na pomoč in grobna tišina je pričala, da leže pod njimi samo še mrtvi. Do

jutra so našli

pod razvalinami vagonov 24 mrtvih.

Iz razbitega spalnega vagona so poteg-
nili kot prvo v rdečo svileni pižamo ob-
lečeno truplo mlade dame, ki se ji na prvi pogled ni poznalo, da bi bila ranje-
na. Bujni lasje so namreč zakrivali strašno rano na temenu tako, da se ni videla. Kmalu so ugotovili, da gre za

soprogo ravmatelja belgijske letalske družbe Jeana Renarda, ki je tudi našel smrt pri strahoviti železniški kata-
strofi.

Oblasti so takoj uvedle strogo pre-
iskavo, ki jo vodijo osebno višji oficirji budimpeštanske policije. Najprej so za-
slišali delavce, zaposlene pri gradnji no-
ve električne centrale blizu Bia-Torba-
gy. Vso noč so zasliševali delavce in komu-
niste, ki so jih aretirali v Budim-
pešti, toda zaželenega uspeha niso do-
segli. Kmalu po atentatu so našli blizu

železniškega viadukta ob cestnem kam-
nu rjavo kuverto z listkom, na katerem je bilo napisano:

»Delavci, vse pravice so vam vze-
li. Mi vam hočemo priboriti pravice od kapitalistov. Vsak mesec boste slišali o nas, kajti naši tovariši so povsod pričujoči. Zdjaj ni nobenih de-
lavskih vprašanj, mi pa hočemo po-
skrbeti za nje. Vse bodo morali plačati kapitalisti. Ne bojte se ničesar. Naš bencin ne polde.«

Podpis na tem pismu, pisanem v madžarskem jeziku, se je glasil »A for-
dito«, kar pomeni prevajalec. Iz tega bi se dalo sklepati, da gre za atentat med-
narodne teroristične organizacije. O tem priča tudi z ekstrasitom napolnjen pek-
lenski stroj, ki so ga našli blizu kraja katastrofe. Peklenski stroj je bil spo-
jen z dvema baterijama, ena je imela napis »King battery GOGH-light long lasting use«, druga pa poljski napis »Marca Fabrica Wirlob fabr. W. Kraju«.

Bateriji izvirata iz Nemčije in policija je mnenja, da gre za atentat mednarodne teroristične organizacije, ki je posla-
la nekaj svojih agentov v Budimpešto. Policijski organi so prepričani, da je bil atentat izvršen po isti metodi, kakor nedavno na ekspresni vlak v Jüterbog in na vlake v Rumuniji in Jugoslaviji. Budimpeštanska policija je zdaj v stalni zvezi z vsemi policijskimi centralami v inozemstvu, ki ji bodo pomagale za-
sledovati atentatorje. Vsi železniški mas-
tovi in viadukti na Madžarskem so zdaj strogo straženi.

Seznam mrtvih

1. Ludvik Simon, poštni uslužbenec v Bia-Torbagy.

2. Ludvik Pinter, delavec iz Bia-Torbagy.

3. Dominik Deak, 37-letni uslužbenec madžarskih državnih železnic iz Budimpešte.

4. Ludvik Nemes, kurjač poneorečnega brzovlaka.

5. Johann Gulyas, vlakovodja poneorečnega brzovlaka.

6. Ludvik Morway, strojevodja poneorečnega brzovlaka.

7. Gospa Hildegard Fovis, 40-letna An-
gležinja iz Londona, ki se je mudila 14 dni na počitnicah pri robni generala Emericha Suhaya v Budimpešti.

8. Ladislav Nagy, mizar iz Dunakeszija.

9. Franz Borza, notar iz Tatabanya.

10. Gospa Elizabeta Borza, notarjeva so-
proga.

11. Njena 17-letna hčerka Lily Borza, Rodbina Borza je potovala v Avstrijo na počitnice.

12. Aleksander Kanyo, uradnik južne železnice.

13. Dr. Otto Herzog-Jakubowicz, 36-letni državni tožilec iz Budimpešte.

14. Josef Kresmarik, poduradnik madžarskih državnih železnic.

15. Josef Ivanecies, sprevednik iz Budimpešte.

16. Jean Leopold Renard, 33-letni belgijski inženjer, ravnatelj belgijskega letalstva. Mudil se je zadnje dni v Budimpešti, kjer se je vršila konferenca letalske družbe. Njegov tovariš so zapustili Budimpešto z letalom še istega dne, ko je bilo konferenca končana, Renard se je pa odpravil z brzovlakom, ker se je hotel ogledati še Dunaj.

17. Madame Renard, soproga inženjerja Renarda.

18. Hermann Wallers, belgijski inženjer.

19. Anna Feidl, zasebnica iz Bataszeka.

20. Marija Feidl, njena sestra.

21. Andreas Toth, uslužbenec cestne železnice iz Budimpešte.

22. Neznana žena, ki je niso mogli spoznati, ker je njeno truplo preveč razmesarjeno.

23. 10-letni defek, ki ga tudi niso mogli spoznati, ker je vsega zmečkalo.

24. Harry Clemens, trgovec iz Londona, ki je že ponoči podlegel v bolnici težkim poškodbam.

Težko ranjenih je bilo 17, lahko ranjenih pa 20.

Afera s sadističnim romanom

Višji državni tožilec v Heilbronnu dr. Elwert je napisal in založil pod psevdonimom Manfred Hagen sadistično-masohističen roman o življenju in pri-
godah v ženskem institutu. V romanu igrajo glavne vloge državni tožilec Hagedorn, njegova sestra Mechthildis in njegov sin Klaus. Hagedorn je opisan kot razuzdanec prve vrste. Izkazalo se je, pa, da živi v Stuttgartu res državni tožilec Hagedorn in da je njegovi sestri ime Mechthildis, njegovemu sinu pa Klaus.

»Süddeutsche Arbeiterzeitung« je priobčila svojčas o tem romanu daljšo oceno in württenberško pravosodno mini-
strstvo je vložilo proti odgovornemu uredniku tožbo. Kot priča je bil zaslišan avtor romana, ki je napravil na sodni-
ke zelo slab vtis. Odgovorni urednik je bil obsojen na 200 mark globe. Ker pa v procesu niso bile zaslišane važne priče, se bo vršila še vzključna obrava.

Strašna rodbinska tragedija

V Berndorfu se je odigrala v nede-
ljo dopoldne pretresljiva rodbinska tra-
gedija. Blizu Berndorfu grade vodovod in pri gradnji je bil zaposlen tudi 34-
letni delavec Aloizij Schmied, ki je sta-
noval z ženo in 4 otročki v Berndorfu.

V nedežno dopoldne je nesla 11letna Schmiedova hčerka Francka skozi kuhinjo lonec mleka, ki ji je pa padel iz rok tako, da se je mleko razlilo. To je očeta tako razjezilo, da je začel hčerko neusmiljeno pretepati. Dekletce se mu je iztrgalo iz rok in zbežalo, razjarjeni oče je pa zakričal za njo, naj se ustavi, sicer bo streljal.

Ker se deklece ni hotelo ustaviti, je pograbil oče puško in ustrelil hčerko v trebuh. Nesrečno deklece se je zgrudilo in obležalo v mlaki krvi. Mati je plam-
la na cesto in začela klicati na pomoč. Videč, kaj je storil, je obrnil Schmied puško proti sebi in se ustrelil v glavo. Bil je takoj mrtev.

NOGAVICE Z ŽIGOM

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše

Med ljudožrci.

— Svoje prijatelja tores nisi mo-
gel več rešiti iz rok ljudožrcev?
— Ne, ko smo planili na nje, je bil že črtan z jedilnega lista.

Javna dražba

enega umivalnika za brivnice in enega aparata za sušenje las, bo dne 21. septembra 1931, ob pol 4 popoldne na Celovški cesti št. 71.

Za vse večje kraje oddamo komisijsko ali samoprodajo.

Turisti, lovci, smučarji

vedno bolj zahtevajo samo kvalitetne čevlje. Na višku so danes v kvaliteti in izdelavi

„Karo“ gojzerji

Zahtevajte cenik od Karo-industrije Maribor, Koroška cesta št. 19.

V BOJU PROTI JETIKI

je neobhodno potrebna knjiga

Doc. dr. Iv. Matko: Protituberkulozni dispenzar v službi socialno-higijenske borbe proti jetiki kot ljudski in kužni bolezn.

Veliko delo, ki obsega 810 strani, velja broširano Din 270.—, vezano 300.—.

Naročila točno izvršuje

Knjigarna Tiskovne zadruga v Ljubljani, Šelenburgova ulica št. 2.

HRUŠKE TEPKE in kisa mošna jabolka po 48 para kg več vagonov proda Postržan, Krško. 2596

SODE olinat in vinske, od 100 litrov naprej, v dobrem stanju, brez vonja, ponudite takoj trditi: Peter Šetina, Radeče, Zidani most. 2585

PREKLIC. Zaradi neobčutljivosti nisem jaz plačnik za mojim sinom Stankom Mally. Ako mu kdo kaj zaupa na moje ime, nisem jaz ne odgovoren in tudi ne plačnik. Franjo Mally, Črešnjevce 22 pri Sl. Bistrici.

POUK ŽIVIH JEZIKOV (francoščine, angleščine, nemščine, španščine, italijanščine) v manjših skupinah in za posameznike. Poučujemo kvalifi-
cirane učne moči. Prijave od 6.—7. zvečer, Beethovnova ulica 7, pritičje. — Vodstvo tečajev: Prof. S. J. Guhot - Jeras. 257

Ribiške potrebščine

vedno v zalogi

F. K. KAISER, puškar, Ljubljana, Kongresni trg.

Makulturni papir

kg à Din 4.—

rodaja uprava Slovenskega Naroda,

Trami

tesani se dobavljajo po Din 200 m², fran-
ko Ljubljana.

Naročila pod »Trami 2576« na upravo »Slov. Naroda«. 2588

LEPO POSESTVO

25 johov veljko, na lepi, skoro ravni solčni legi. 1 uro od postaje Blanca pri Sevnici, obstoja iz rodovitnih njiv, travnikov, gozda, vinograde. Velika hiša, skedenj in kozol-
lec. Posedstvo je jako sadovno. Cena je 120.000 Din. Potreben kapital le 90.000 Din. Vprašati pri Mihaelu Divjaku, posest-
niku na Blanci p. Sevnici. 2584

Vsa plesarska in soboslikarska dela izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garan-
cijo

J. HLEBŠ

družba s o. z.

pleskarstvo in soboslikarstvo Ljubljana, Sv. Petra c. 33.

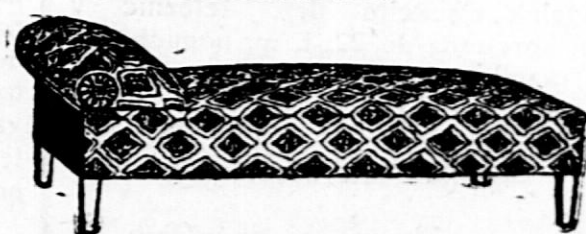
Brzovjav!

Došla je nova Portugalka in tudi staro vino od Knifca. Toči se v gostilni in kavarni »Leon«. Vsak četrtek in nedeljo divjačina.

Se priporočata

Leon in Fani Pogačnik Ljubljana, Kolodvorska ul. 29.

OTOMANE

Din 520 do 820

po izbori blaga stalno v zalogi

SITAR KARL, LJUBLJANA, Wolfova ulica št. 12. (Dvoršče)

Modroci afrik Din 220.—, tridelni 300.—

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi

RAJKO TURK

carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). — Revizija pravičnega zaračunava-
nja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Srednješolski dom in privatna srednja šola AFLENZ

ŠTAJERSKO (STEIERMARK)

Pripravljanje za vse razrede srednjih šol in tip kakor tu-
di 1—2 letni maturitetni tečaj.

</